

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Затверджено
наказом ректора
від 25.06.2015 № 1701-1/255

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

підготовки

магістра

за спеціальністю

8.04010402 Економічна та соціальна географія

Схвалено Вченою радою університету 29 травня 2015 року, протокол № 6.

Мета програми: забезпечити фундаментальну теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих кадрів, які б набули глибоких міцних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру у галузі сучасної економічної та соціальної географії, педагогіки та методики вищої освіти, здатності до самостійної діяльності в умовах вищих навчальних закладів різного науково-педагогічного рівня акредитації.

Обсяг програми

120 кредитів ЄКТС

Нормативний термін навчання

2 роки (на основі диплома бакалавра)

Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, і вимоги до професійного відбору вступників.

Умови прийому розробляє Міністерство освіти і науки України. Згідно з ними Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна розробляє власні правила прийому, які затверджуються Міністерством освіти і науки України.

Навчання за освітньо-науковою програмою підготовки магістра за спеціальністю 8.04010402 «Економічна та соціальна географія» можуть громадяни України, зарубіжних країн, інші, які мають базову вищу освіту за освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра. Абітурієнти повинні мати державний документ про освіту встановленого зразка.

Вступники, що мають диплом бакалавра за напрямом 6.040104 «Географія», проходять конкурсний відбір за результатами вступних випробувань зі спеціальності та іноземної мови. Вступні випробування зі спеціальності проводяться державною мовою, з іноземної мови – відповідною іноземною мовою.

Для забезпечення ефективності реалізації завдань освіти і професійної підготовки, які визначені в освітньо-науковій програмі підготовки магістра за спеціальністю 8.04010402 «Економічна та соціальна географія», вступники, що мають диплом бакалавра з інших напрямів (окрім 6.040104 «Географія»), проходять конкурсний відбір за результатами вступних випробувань зі спеціальності, додаткового фахового іспиту, іноземної мови. Вступні випробування зі спеціальності та додаткового фахового іспиту проводяться державною мовою, з іноземної мови – відповідною іноземною мовою.

Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 8.04010402 «Економічна та соціальна географія» на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених закладом із цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

Усі вступники користуються рівними правами незалежно від статі, расової, національної приналежності, соціального майнового стану, роду та харак-

теру занять, світоглядних переконань, віросповідання, місця проживання та інших обставин.

Особливих протипоказань щодо навчання за спеціальністю 8.04010402 «Економічна та соціальна географія» з точки зору психологічних властивостей особи, вікових або інших обмежень не існує. Медичні протипоказання – у відповідності до діючого переліку абсолютних медичних протипоказань до прийому абітурієнтів у ВНЗ.

Результати навчання (компетентності), якими має володіти здобувач вищої освіти.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна готує випускників за спеціальністю 8.04010402 «Економічна та соціальна географія» як соціальних особистостей, здатних вирішувати певні проблеми і задачі діяльності за умови оволодіння системою програмних загальних і фахових компетентностей.

Серед загальних компетентностей основними є:

- базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін;
- базові знання в галузі сучасних інформаційних технологій; навички застосування програмних засобів; уміння створювати бази даних та використовувати Internet-ресурси;
- розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній, педагогічній діяльності;
- креативність, здатність до системного мислення;
- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді;
- розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи гуманізму, етики, біо-, еко- та геоетики).

Фахові компетентності:

- знання наукових концепцій та парадигм сучасної географії: хорологічної, системної, синергетичної та інших;
- володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички;
- уміння викладати дисципліни професійної підготовки;
- знання про основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів;
- уміння використовувати теоретичні знання та практичні навички суспільно-географічного моделювання та прогнозування суспільно-географічних об'єктів та процесів;
- здатність, базуючись на загальній теорії суспільної географії, використовувати системний аналіз в суспільно-географічних дослідженнях, моделювати сучасний стан та перспективи розвитку регіональних соціогеосистем;

- здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів;

- здатність володіти навичками професійної роботи з комп'ютером, використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності;

- здатність застосовувати уміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації;

- здатність проводити підготовчі заходи та польові суспільно-географічні дослідження, використовувати універсальні аналітичні методи та прийоми обробки статистичних даних.

Перелік нормативних модулів (навчальних дисциплін і практик).

Освітньо-наукова програма підготовки магістрів за спеціальністю 8.04010402 «Економічна та соціальна географія» передбачає такі цикли нормативних дисциплін і практик:

- цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки,
- цикл фундаментальної підготовки;
- цикл професійної і практичної підготовки.

Перелік нормативних модулів програми підготовки магістра зі спеціальності 8.04010402 «Економічна та соціальна географія» подано в таблиці 1.

Перелік модулів (навчальних дисциплін і практик) за вибором студента.

Вибіркова частина освітньо-наукової програми підготовки магістра за спеціальністю 8.04010402 «Економічна та соціальна географія» складається з таких циклів дисциплін за вибором студента:

- цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки,
- цикл фундаментальної підготовки;
- цикл професійної і практичної підготовки, що разом із аналогічними циклами нормативної підготовки забезпечують освітньо-кваліфікаційний рівень магістра з географії.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна має право змінювати назви навчальних дисциплін і практик за вибором студента згідно з рішенням відповідної кафедри, вченої ради факультету.

Перелік вибірових модулів програми підготовки магістра зі спеціальності 8.04010402 «Економічна та соціальна географія» представлено в таблиці 2.

Таблиця 1

Перелік нормативних модулів (навчальних дисциплін і практик)

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
1.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			
Інтелектуальна власність	1	- здатність до організації та планування і управління інтелектуальною власністю, стратегічного управління процесом створення та розповсюдження нововведень; - креативність, здатність до системного мислення; - здатність до самомотивування, самонавчання, самовдосконалення.	Знання: - основні поняття системи правової охорони інтелектуальної власності; - економічна сутність оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності; - система захисту прав інтелектуальної власності. Уміння і навички: - стратегічне управління процесом створення та розповсюдження нововведень; - використовувати основні закони інтелектуальної власності у процесі професійної діяльності.
Чинники успішного працевлаштування за фахом	1	- компетентності щодо ефективного працевлаштування; - здатність до самомотивування, самонавчання, самовдосконалення; - базові уявлення про основи психології, педагогіки, основи викладання географії, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей;	Знання: - повноваження відповідних державних органів, агентств з працевлаштування, рекрутингових агентств, кадрових агентств у сфері зайнятості населення; - основні напрями регулювання ринку праці, зайнятості та умов праці; - особливості початкової соціалізації у робочому колективі. Уміння і навички: - орієнтуватися у законодавчо-нормативній базі у галузі працевлаштування випускників вищих навчальних закладів; - застосовувати набуті знання щодо практичних підходів до вирішення проблем працевлаштування; - реалізовувати набуті особистісні та професійні компетентності під час проходження випробувального строку на конкретному робочому місці.

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
1.2. Цикл фундаментальної підготовки			
Інформаційна географія і ГІС	4	- базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички застосування програмних засобів і навички роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних та використовувати Internet-ресурси; - уявлення про сучасні суспільно-географічні підходи, методики суспільно-географічних досліджень; загальнонаукові та спеціальні методи досліджень; володіння основами дослідницької діяльності.	Знання: - типи інформаційного обміну і види інформації в соціогеосистемах; - механізми та сутність інформаційних процесів у соціогеосистемах. Уміння і навички: - користуватися методами дослідження та аналізу інформаційних процесів у соціогеосистемах; - використовувати інформаційні показники у суспільно-географічних дослідженнях.
Зарубіжні теорії суспільної географії	3	- базові знання з суспільної географії, необхідні для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін; - знання наукових концепцій та парадигм сучасної географії: хорологічної, системної, систематичної, синергетичної та інших; - уявлення про сучасні суспільно-географічні підходи, методики суспільно-географічних досліджень; загальнонаукові та спеціальні методи досліджень; володіння основами дослідницької діяльності.	Знання: - базові концепції та методики зарубіжної суспільної географії; - сучасні напрями суспільно-географічних досліджень окремих національних шкіл; Уміння і навички: - вести наукову дискусію із суспільно-географічної проблематики; - реферувати англomовні суспільно-географічні праці; - робити презентацію результатів наукових досліджень англійською мовою.
Просторовий аналіз в суспільній географії	4	- уявлення про сучасні суспільно-географічні підходи, методики суспільно-географічних досліджень; загальнонаукові та спеціальні методи досліджень; володіння основами дослідницької діяльності; - базові уявлення про територіальну організацію суспільства (ТОС), ієрархічні рівні життєдіяльності суспільства, сучасні напрями досліджень ТОС, концепції територіальних структур.	Знання: - сучасна методологія просторового аналізу, моделі та комп'ютерні технології при дослідженні соціально-географічних систем; - основні методи і підходи у просторовому аналізі суспільно-географічної інформації. Уміння і навички: - досліджувати територіальну організацію суспільства (ТОС), ієрархічні рівні життєдіяльності суспільства, виявляти важливі та актуальні напрями досліджень ТОС; - використовувати просторовий аналіз та математичні

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
			моделі у суспільно-географічних дослідженнях.
Глобальні проблеми сучасності	5	- базові знання з суспільної географії, необхідні для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін; - базові знання про Концепцію сталого (стійкого) розвитку, провідні глобальні проблеми людства, регіональні проблеми стійкого розвитку; - здатність проводити аналіз та давати оцінку існуючим проблемам регіонального розвитку; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для проведення комплексного суспільно-географічного аналізу розвитку регіонів.	Знання: - головні закономірності розвитку глобальних проблем, глобалізації, глобалістики; - суть окремих «великих» та «малих» глобальних проблем людства, форми їх прояву в різних регіонах світу, причинно-наслідкові зв'язки між ними; - сутність концепції сталого розвитку як стратегії розвитку людства на XXI ст., її географічний аспект. Уміння і навички: - аналізувати процеси глобалізації як історичного процесу, глобальні проблеми світу за територіальним принципом; - класифікувати глобальні проблеми людства за походженням, гостротою прояву у різних регіонах світу; - пропонувати заходи щодо розв'язання глобальних проблем сучасності.
1.3. Цикл професійної та практичної підготовки			
Суспільно-географічне прогнозування	4	- сучасні уявлення про суспільно-географічні відношення і зв'язки, про суспільно-географічні процеси, соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи; - основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів; - використовувати теоретичні знання та практичні навички суспільно-географічного моделювання та прогнозування суспільно-географічних об'єктів і процесів; - здатність, базуючись на загальній теорії суспільної географії, моделювати сучасний стан та перспективи розвитку регіональних соціогеосистем.	Знання: - теоретичні та методичні основи суспільно-географічного прогнозування; - сутність, класифікацію, чинники, закономірності розвитку суспільно-просторових процесів; Уміння і навички: - застосовувати методики суспільно-географічного прогнозування регіонального розвитку; - розробляти прогнози розвитку процесів формування та використання природних, трудових, фінансових, технологічних ресурсів, демо-, промислово-, аграрно- та соціально-просторових процесів у регіонах.
Туристсько-рекреаційні	4	- сучасні уявлення про суспільно-географічні відношення і зв'язки, про суспільно-географічні процеси,	Знання: - класифікації туристсько-рекреаційних ресурсів;

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
ресурси світу		соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи; - базові знання про Концепцію сталого (стійкого) розвитку, провідні глобальні проблеми людства, регіональні проблеми стійкого розвитку; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для проведення суспільно-географічного аналізу туристсько-рекреаційної діяльності.	- регіональні відмінності у розвитку туристсько-рекреаційних ресурсів світу; Уміння і навички: - визначати суспільно-географічні особливості туристсько-рекреаційних ресурсів окремих країн для розвитку туризму і рекреації; - давати оцінку туристсько-рекреаційних ресурсів окремих країн.
Науково-дослідницький практикум з суспільної географії	10	- уявлення про сучасні суспільно-географічні підходи, методики суспільно-географічних досліджень, загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, володіння основами дослідницької діяльності; - здатність застосовувати вміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації; - здатність проводити підготовчі заходи та польові географічні дослідження, використовувати універсальні аналітичні методи та прийоми обробки статистичних даних.	Знання: - нові напрями в сучасній суспільній географії; - алгоритм суспільно-географічного дослідження; - методи пізнання; основні джерела інформації. Уміння і навички: - оволодіти навичками науково-дослідницької діяльності за спеціальністю «Економічна та соціальна географія»; - робота з джерелами наукової інформації, визначати основні етапи наукової діяльності, розробляти алгоритм наукового дослідження.
Практикум: Сучасні технології наукових досліджень	4	- базові уявлення про проведення науково-дослідної діяльності, знання правових основ дослідницьких робіт і законодавства України в галузі економічної та соціальної географії; - уявлення про сучасні суспільно-географічні підходи, методики суспільно-географічних досліджень, загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, володіння основами дослідницької діяльності; - здатність застосовувати вміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації.	Знання: - основи наукових досліджень; - нові напрями в сучасній суспільній географії; - алгоритм суспільно-географічного дослідження; - методи пізнання; основні джерела інформації. Уміння і навички: - оволодіти навичками науково-дослідницької діяльності у галузі економічної та соціальної географії; - робота з джерелами наукової інформації, визначати основні етапи наукової діяльності, розробляти алгоритм наукового дослідження.

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
Практики			
Науково-дослідницька практика	5	- здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для оволодіння сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів; - уявлення про сучасні суспільно-географічні підходи, методики суспільно-географічних досліджень; загальнонаукові та спеціальні методи досліджень; - здатність застосовувати вміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації; - здатність проводити підготовчі заходи та польові географічні дослідження, використовувати універсальні аналітичні методи та прийоми обробки статистичних даних.	Знання: - основи наукових досліджень; - нові напрями в сучасній суспільній географії; - алгоритм суспільно-географічного дослідження; - методи пізнання; основні джерела інформації. Уміння і навички: - оволодіти сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів; - визначати основні етапи наукової діяльності, розробляти алгоритм наукового дослідження; - працювати із статистичними базами даних, збирати, узагальнювати та обробляти статистичну інформацію; - використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.
Виробнича практика	4	- засвоєння і закріплення професійних навичок, застосування їх на конкретному робочому місці; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді.	Знання: - закріплення теоретичних знань, набутих під час вивчення навчальних дисциплін; - розширення економічного і соціального кругозору студентів, набуття виробничого і соціального досвіду; Уміння і навички: - оволодіти сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів; - оволодіти новими інформаційними і комп'ютерними технологіями дослідження; - сформулювати засади спільної творчої діяльності, ефективних комунікативних взаємодій.
Асистентська	6	- здатність проводити педагогічну діяльність та ви-	Знання: - структура системи географічних знань,

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
практика		кладати дисципліни професійної підготовки; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ етики ділового спілкування, навички роботи в команді; - знання й застосування на практиці принципів гуманізму, етики, розуміння соціальних і економічних наслідків професійної діяльності.	умінь і навичок; - особливості засобів навчання географічних дисциплін; - форми, методи і прийоми навчальної діяльності у ВНЗ. Уміння і навички: - застосовувати різноманітні методи навчання і форми перевірки знань для ефективного досягнення поставленої дидактичної мети; - дотримуватися основних дидактичних принципів – науковості, систематичності, наочності, доступності, індивідуального підходу тощо; - організовувати виховну роботу зі студентами.
Переддипломна практика	6	- здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для оволодіння сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів; - здатність застосовувати вміння роботи зі статистичними базами даних, збору, узагальнення та обробки статистичної інформації та її графічної візуалізації; - здатність проводити підготовчі заходи та польові географічні дослідження, використовувати універсальні аналітичні методи та прийоми обробки статистичних даних.	Знання: - закріплення теоретичних знань, набутих під час вивчення навчальних дисциплін; - основи наукових досліджень; - алгоритм суспільно-географічного дослідження. Уміння і навички: - оволодіти сучасними методами, формами організації та засобами науково-дослідницької діяльності, прийомами наукового аналізу суспільно-географічних процесів; - визначати основні етапи наукової діяльності, розробляти алгоритм наукового дослідження; - працювати із статистичними базами даних, збирати, узагальнювати та обробляти статистичну інформацію; - використовувати географічні інформаційні технології для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.

Таблиця 2

Перелік модулів (навчальних дисциплін і практик) за вибором студента

Спеціалізація «Світове господарство та регіональна політика»

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
2.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			
Семінар з суспільної географії	7	- базові уявлення про територіальну організацію суспільства (ТОС), ієрархічні рівні життєдіяльності суспільства, сучасні напрями досліджень ТОС, концепції територіальних структур; - сучасні уявлення про суспільно-географічні відношення і зв'язки, про суспільно-географічні процеси, соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи; - здатність використовувати професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій, аналізу кількісних і якісних їх ознак.	Знання: - основні терміни, поняття і категорії суспільної географії; - структура суспільної географії; - методологічні принципи суспільно-географічних досліджень; Уміння і навички: - аналізувати суспільно-географічні зв'язки, відношення та процеси; - характеризувати суспільно-географічне положення певної території за видами та рівнями життєдіяльності суспільства, оцінювати його якісно та кількісно; - аналізувати форми територіальної організації суспільства.
Географія АПК	5	- базові уявлення про територіальну організацію суспільства (ТОС), ієрархічні рівні життєдіяльності суспільства, сучасні напрями досліджень ТОС, концепції територіальних структур.	Знання: особливості і закономірності формування та функціонування агропромислових комплексів як територіальних структур сучасного господарства. Уміння і навички: використовувати методики та різноманітні методи дослідження АПК різних ієрархічних рівнів.
2.2. Цикл фундаментальної підготовки			
Системний аналіз в суспільній географії	4	- знання наукових концепцій та парадигм сучасної географії: хорологічної, системної, систематичної, синергетичної та інших; - сучасні уявлення про суспільно-географічні відношення і зв'язки, про суспільно-географічні про-	Знання: - поняття про системний аналіз та моделювання при вирішенні суспільно-географічних задач; - сучасна методологія використання системного аналізу, моделей та комп'ютерних технологій при дослідженні соціально-географічних систем.

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
		цеси, соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи; - здатність використовувати системний аналіз в суспільно-географічних дослідженнях, моделювати сучасний стан та перспективи розвитку регіональних соціогеосистем.	Уміння і навички: використовувати системний аналіз та математичні моделі в суспільно-географічних дослідженнях.
Науковий семінар	4	- базові уявлення про проведення науково-дослідницької діяльності, знання правових основ дослідницьких робіт і законодавства України в галузі економічної та соціальної географії; - уявлення про сучасні суспільно-географічні підходи, методики суспільно-географічних досліджень; загальнонаукові та спеціальні методи досліджень; володіння основами дослідницької діяльності; - знання й застосування на практиці принципів гуманізму, етики, розуміння соціальних і економічних наслідків професійної діяльності.	Знання: - нові напрями в сучасній суспільній географії; - алгоритм суспільно-географічного дослідження; - методи пізнання; основні джерела інформації. Уміння і навички: - оволодіти навичками науково-дослідницької діяльності за спеціальністю «Економічна та соціальна географія»; - робота з джерелами наукової інформації, визначати основні етапи наукової діяльності, розробляти алгоритм наукового дослідження.
2.3. Цикл професійної та практичної підготовки			
Географічне країнознавство	9	- здатність використовувати професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для проведення комплексного суспільно-географічного аналізу розвитку регіонів; - основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів.	Знання: територіальна організація держав світу, міжнародні організації та взаємовідносини України з ними на сучасному етапі розвитку. Уміння і навички: - складати порівняльні характеристики країн за певними ознаками; - аналізувати сучасний стан взаємовідносин України з ЄС, НАТО; - застосовувати картографічну інформацію для суспільно-географічної характеристики країн.
Інформаційні технології в територіальному	4	- базові знання про державну регіональну політику, муніципальне управління, основи територіального менеджменту, управління розвитком регі-	Знання: теоретичні основи і прикладні засоби впровадження геоінформаційних систем (ГІС) та відповідних технологій, апаратних і програмних засобів ро-

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
менеджменті		онів; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розвитку регіонів; - базові знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій; навички застосування програмних засобів і роботи в комп'ютерних мережах, уміння створювати бази даних та використовувати Internet-ресурси.	зробки схем територіального менеджменту в різних предметних галузях. Уміння і навички: робота з геоінформаційними системами і застосування геоінформаційних технологій, що забезпечують побудову, відображення, обробку і вивід графічної та атрибутивної інформації – гео даних стосовно різноманітних схем територіального менеджменту.
Менеджмент підприємницької діяльності	4	- базові знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для засвоєння загальнопрофесійних дисциплін; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді.	Знання: - сучасні концепції та тенденцій розвитку менеджменту; - основи наукової організації праці керівника; - технології прийняття управлінських рішень. Уміння і навички: - застосовувати різні підходи до управління; - володіти методами мотивування, стимулювання якісної роботи персоналу; - організовувати власну працю та працю персоналу.
Муніципальне управління	5	- базові знання про державну регіональну політику, муніципальне управління, основи територіального менеджменту, управління розвитком регіонів; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для розробки та впровадження механізмів територіального менеджменту, районного планування, складання планів та програм соціально-економічного розви-	Знання: основи та закономірності муніципального управління, організації та здійснення державної влади як практичного інструменту розв'язання регіональних проблем у світі та в Україні. Уміння і навички: - застосовувати методи муніципального управління; - визначити регіональні напрями і особливості стратегії системи державного управління України.

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
		тку регіонів.	
Практикум з регіональної економічної і соціальної географії	4	- базові уявлення про фізичну географію материків та океанів, регіональну економічну та соціальну географію, соціально-економічну географію України; - основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для проведення комплексного суспільно-географічного аналізу розвитку регіонів.	Знання: сучасні соціально-економічні і політичні процеси в різних регіонах і країнах світу. Уміння і навички: - складати комплексні і порівняльні суспільно-географічні характеристики регіонів і країн; - виявляти особливості територіальної організації суспільства регіонів світу.

Спеціалізація «Рекреація та екскурсійна діяльність»

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
2.1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			
Семінар з суспільної географії	7	- базові уявлення про територіальну організацію суспільства (ТОС), ієрархічні рівні життєдіяльності суспільства, сучасні напрями досліджень ТОС, концепції територіальних структур; - сучасні уявлення про суспільно-географічні відношення і зв'язки, про суспільно-географічні процеси, соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи; - здатність використовувати професійні знання з фізичної та соціально-економічної географії у процесі комплексного вивчення територій, аналізу кількісних і якісних їх ознак.	Знання: - основні терміни, поняття і категорії суспільної географії; - структура суспільної географії; - методологічні принципи суспільно-географічних досліджень; Уміння і навички: - аналізувати суспільно-географічні зв'язки, відношення та процеси; - характеризувати суспільно-географічне положення певної території за видами та рівнями життєдіяльності суспільства, оцінювати його якісно та кількісно; - аналізувати форми територіальної організації суспільства.

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
Рекреаційне країнознавство	5	- базові уявлення про географію рекреації та туризму, географічні основи раціонального рекреаційного природокористування; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для проведення комплексного географічного аналізу туристсько-рекреаційної діяльності регіонів.	Знання: геопросторові аспекти організації, розвитку і функціонування рекреаційно-туристичної сфери світу. Уміння і навички: - володіти методами дослідження рекреаційної географії та географії туризму; - визначати суспільно-географічні особливості окремих країн щодо розвитку ключових видів рекреації та туризму; - аналізувати регіональні відмінності рекреаційно-туристичної сфери за різноманітними картографічними та статистичними джерелами.
2.2. Цикл фундаментальної підготовки			
Системний аналіз в туристсько-рекреаційній діяльності	4	- сучасні уявлення про суспільно-географічні відношення і зв'язки, про суспільно-географічні процеси, соціогеосистеми, їх підсистеми та елементи; - здатність використовувати математичний апарат для освоєння теоретичних основ і практичного використання методів дослідження туристсько-рекреаційної діяльності; - здатність, базуючись на загальній теорії фізичної та суспільної географії, використовувати системний аналіз в рекреаційно-географічних дослідженнях, моделювати сучасний стан та перспективи розвитку територіальних рекреаційних систем.	Знання: - поняття про системний аналіз та моделювання при дослідженні туристсько-рекреаційних систем; - особливості методології системного аналізу та основні методи моделювання у туристсько-рекреаційних дослідженнях. Уміння і навички: застосовувати системний аналіз та математичні моделі у туристсько-рекреаційних дослідженнях.
Наукові підходи в рекреації та туризмі	4	- уявлення про сучасні наукові підходи та методи географічних досліджень, загальнонаукові і спеціальні методи досліджень; - базові уявлення про проведення науково-дослідної діяльності, знання правових основ до-	Знання: - нові напрями та концепції в сучасній суспільній географії для потреб туризму і рекреації; - зміст системного та синергетичного, хорологічного та хронологічного, інформаційного та геоінформаційного, а також суспільно-географічного підходів;

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
		слідницьких робіт і законодавства України в галузі соціально-економічної географії; - здатність проводити підготовчі заходи та польові географічні дослідження, використовувати універсальні аналітичні методи та прийоми обробки статистичних даних.	- алгоритм суспільно-географічного дослідження в галузі рекреації та туризму. Уміння і навички: - застосовувати конкретні підходи, прийоми, методи та методики у дослідженнях рекреації і туризму; - розробляти план-проспект та алгоритм дослідження.
2.3. Цикл професійної та практичної підготовки			
Географія внутрішнього туризму	9	- здатність на основі сучасних методів географічних досліджень проводити аналіз та давати оцінку рекреаційних ресурсів територій; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для проведення комплексного географічного аналізу туристсько-рекреаційної діяльності регіонів.	Знання: особливості територіальної організації туристичного господарства, умови та особливості його розвитку у різних регіонах України. Уміння і навички: - аналізувати вплив туріндустрії на функціонування і розвиток суспільства; - володіти методикою визначення потенційних туристичних ресурсів регіонів; - аналізувати туристичну привабливість регіонів.
Екскурсознавство	4	- здатність організовувати та проводити екскурсійну діяльність; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді; - знання й застосування на практиці принципів гуманізму, екологічної етики, розуміння економічних та соціальних наслідків професійної діяльності.	Знання: - етапи і методика підготовки екскурсії та її методичне забезпечення; - технологічні особливості, методика і техніка розробки та проведення екскурсії. Уміння і навички: - застосовувати окремі методичні прийоми та техніку ведення екскурсії; - розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб екскурсантів.
Управління туристсько-рекреаційною діяльністю	4	- базові знання про державну регіональну політику, основи територіального менеджменту, управління розвитком регіонів; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді;	Знання: функції, принципу і методи управління в туристсько-рекреаційній діяльності; Уміння і навички: - здійснювати збір, систематизацію, обробку та аналіз інформації щодо послуг туризму і рекреації; - оволодіти навичками ефективного управління підп-

Навчальні дисципліни і практики	Кількість кредитів ECTS	Загальні і фахові (предметні) компетентності	Очікувані результати навчання
		- здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для управління туристсько-рекреаційною діяльністю регіонів, складання планів та програм її регіонального розвитку.	риємствами туристсько-рекреаційного комплексу; - опанувати способами прийняття управлінських рішень, адекватних вимогам ринку туристичних послуг.
Планування екскурсійних маршрутів	5	- здатність на основі сучасних методів географічних досліджень проводити аналіз та давати оцінку рекреаційних ресурсів територій; - здатність організовувати та проводити екскурсійну діяльність; - здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ менеджменту, етики ділового спілкування, навички роботи в команді; - здатність дотримуватися професійної етики при розробці проектів у сфері рекреації і туризму.	Знання: - етапи і методика підготовки екскурсійних маршрутів; - технологічні особливості, методика і техніка розробки екскурсійних маршрутів. Уміння і навички: - застосовувати окремі методичні прийоми розробки екскурсійних маршрутів; - розробляти різні види екскурсійних маршрутів з урахуванням пізнавальних потреб екскурсантів.
Практикум з регіональної економічної і соціальної географії	4	- базові уявлення про фізичну географію материків та океанів, регіональну економічну та соціальну географію, соціально-економічну географію України; - основні підходи та особливості моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів; - здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички для проведення комплексного суспільно-географічного аналізу розвитку регіонів.	Знання: сучасні соціально-економічні і політичні процеси в різних регіонах і країнах світу. Уміння і навички: - складати комплексні і порівняльні суспільно-географічні характеристики регіонів і країн; - виявляти особливості територіальної організації суспільства регіонів світу.

Система атестації здобувачів вищої освіти.

На державну атестацію виносяться система компетентностей, що визначена у освітньо-науковій програмі, та система блоків відповідних змістових модулів.

Вид кваліфікаційної роботи – дипломна робота магістра, яка передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем у соціально-економічній географії, практичної апробації отриманих результатів, оприлюднення отриманих результатів на конференціях та семінарах регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів, наявність щонайменше 1 публікації.

Державна атестація осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, проводиться на основі аналізу успішності навчання, оцінювання якості вирішення випускниками задач діяльності, що передбачені освітньо-науковою програмою, та рівня сформованості компетентностей вирішувати задачі діяльності, які можуть виникнути. Атестацію магістрантів після виконання студентом навчального плану у повному обсязі здійснює Екзаменаційна комісія у формі захисту дипломної роботи.